

دیكادوليج در گفت وگو با «شهروند»

لزوم ظرفیت سازی و انتقال تجارب در بازپیوند خانواده

هماهنگ کننده امور حمایتی کمیته بین المللی صلیب سرخ در حاشیه این کارگاه در گفت وگو با «شهروند» از لزوم توجه جدی جمعیت های ملی به بازپیوند خانواده و مشارکت هلال احمر ایران با کمیته بین المللی صلیب سرخ می گوید.

●●● هدف از برگزاری این کارگاه آموزشی چیست؟

اهداف متعددی برای این کارگاه در نظر گرفته شده است: تبادل تجربه بین شرکت کنندگان؛ معرفی رویکرد کلی نهضت صلیب سرخ / هلال احمر با تأکید بر نقش و مسئولیت هریک از آنها در حوزه بازپیوند خانواده؛ به علاوه جنبه فنی اهمیت نقش نهضت صلیب سرخ / هلال احمر در ارائه خدمات بازپیوند خانواده به کسانی که به آن نیاز دارند. همچنین این کارگاه می تواند ایجاد حساسیت لازم در مورد اهمیت بهداشت روانی و حمایت روانی - اجتماعی و نیز فعالیت های پزشکی قانونی را در این حوزه برای داوطلبان امور بشردوستانه نهادینه کند.

●●● محتوای آرایه شده در کارگاه چه مباحثی بود؟

محتوای کارگاه بسیار متنوع بود و به شکلی به شرکت کنندگان آرایه شد که همه می توانستیم در بحث شرکت کنیم. عناوین مطرح شده عبارت بودند از: چرا نهضت صلیب سرخ / هلال احمر خدمات بازپیوند خانواده آرایه می دهد (تعهدات هریک از ارکان نهضت)؛ ما (شبکه نهضت صلیب سرخ / هلال احمر) چگونه این کار را انجام می دهیم؟ ابزارها و فرم های به کار رفته و نیز اهمیت حفاظت از داده های شخصی (آیین نامه رفتاری بازپیوند)، رویکرد «هیچ صدمه ای نزنیم» و بهداشت روانی و حمایت روانی - اجتماعی از کسانی که خدمات بازپیوند آرایه می دهند. نکته مهم دیگر اینکه شرکت کنندگان همچنین نسبت به فعالیت های پزشکی قانونی و اهمیت گردآوری اطلاعاتی که می تواند به تعیین هویت بقایای انسانی کمک کند، آگاهی یافتند.

●●● در بازپیوند خانواده چه تکنیک ها و تجهیزاتی به کار می رود؟

اجازه دهید اصلاح کنم و به جای تکنیک بگویم ابزار (مانند تلفن موبایل، رایانه، وبسایت و غیره). در حالی که از ابزارهای مختلفی استفاده می کنیم، ولی باید نسبت به جنبه های فرهنگی و حساسیت های موجود هم که به پرونده و در نهایت فعالیت های بازپیوند ربط دارد، آگاه باشیم. پیشنهاد می کنم که با همکاران مان در واحد جست و جوی جمعیت هلال احمر هم حرف بزنید. این واحد در طول ۳۰ سال گذشته در آرایه خدمات بازپیوند فعال بوده است. آنها می توانند تمامی ابزارهایی را که در اختیار دارند، به شما معرفی کنند.

●●● در اجتماعات بزرگ، مثلاً مراسم اربعین، چه تدابیری باید توسط مردم اندیشیده شود تا از اعضای خانواده و گروه خود جدا نشوند؟

به منظور جلوگیری از جدایی افراد: بروشورهای «صحت و سلامت» (safe and well) تهیه می شود. این بروشورها می تواند به طور خلاصه توضیح دهد که مردم باید پیش از سفر نسبت به چه مسائلی آگاهی داشته باشند تا از جدایی اعضای خانواده پیشگیری شود. در صورت لزوم می توان این بروشور را مناسب با مراسم اربعین طراحی کرد. اما برای کسانی که در این فعالیت نقش داشته یا آن را پشتیبانی می کنند، در هر رویداد بزرگی باید از پیش آماده بود. این فقط به بازپیوند مربوط نمی شود بلکه دیگر جنبه ها نظیر کمک های اولیه، بهداشت، غذا و غیره را هم در برمی گیرد. لازم است منابع انسانی کافی در اختیار باشد و کسانی که در این کار نقش دارند، حداقل آموزش ها، تجهیزات و اسناد لازم برای کار را دریافت کرده باشند. هماهنگی هم مسأله مهمی است؛ نه فقط در سطح داخلی در جمعیت هلال احمر بلکه در سطح نهضت، مثلاً در مورد اربعین وقتی مردم به کربلا یا نجف سفر می کنند، همکاری و هماهنگی بین جمعیت های هلال احمر ایران و عراق ضروری است.

●●● این کارگاه آموزشی چگونه می تواند به خدمات بازپیوند خانواده در جمعیت هلال احمر کمک کند؟

جمعیت هلال احمر ایران از ۳۰ سال پیش واحد جست و جوی داشته است. تأکید ما بر ظرفیت سازی، تبادل تجارب، درس های آموخته شده و انطباق فعالیت ها با شرایطی است که می تواند به جدایی منجر شود. واحد جست و جوی کمیته بین المللی صلیب سرخ و جمعیت هلال احمر در واقع عضو شبکه روابط خانوادگی در نهضت صلیب سرخ / هلال احمر است و بدین ترتیب کماکان به آرایه خدمات خود به کسانی که تحت تأثیر درگیری، بلایای طبیعی و نیز مهاجرت و دیگر شرایط مشابه مانند اربعین هستند، که می تواند منجر به جدایی افراد شود، ادامه خواهد داد.

سعید غلامحسینی / شهروند

درباره کارگاه آموزشی بازپیوند خانواده، همکاری مشترک کمیته بین المللی صلیب سرخ و سازمان داوطلبان جمعیت هلال احمر

کمک به جدا افتادگان

«دیكادوليج، هماهنگ کننده امور حمایتی کمیته بین المللی صلیب سرخ در گفت وگو با «شهروند»: جمعیت هلال احمر ایران از ۳۰ سال پیش واحد جست و جوی داشته است؛ تأکید ما در این کارگاه بر ظرفیت سازی، تبادل تجارب، درس های آموخته شده و انطباق فعالیت ها با شرایطی است که می تواند به جدایی منجر شود»

یکی از اهداف کلی سازمان است، عنوان کرد: «امسال همزمان با اربعین حسینی، طرح بازپیوند خانواده برای نخستین بار از سوی این سازمان در عراق اجرا و خدمات مطلوبی به زائران مهاجر و ناتوان درخصوص بازگشت به کشور آرایه شد.» او با تأکید بر فعالیت های تخصصی سازمان داوطلبان و نیاز کارشناسان به دوره های بازآموزی و کارگاه های آموزشی، افزود: «با توجه به نیازسنجی، لزوم آشنایی بیشتر کارشناسان با تکنیک های نوین و نیز بهبود خدمات کاملاً ضروری است و از سویی تغییرات اقلیمی و افزایش شمار بروز حوادث طبیعی، آشنایی بیشتر با مدیریت افراد در تجمعات انبوه همچون مراسم اربعین حسینی که به طور تقریبی ۲۰ میلیون نفر از ۷۰ کشور دنیا در آن حضور دارند، اهمیت بسزایی دارد.» رئیس سازمان داوطلبان جمعیت هلال احمر آرزوی امیدواری کرد تا برگزاری چنین کارگاه هایی، سال آینده منجر به اجرای طرح بازپیوند خانواده به صورت علمی تر و مطلوب تر شود و این فرآیند بزرگ عملیاتی به عنوان الگویی مناسب و متناسب با زیست، بوم و فرهنگ کشور مطرح شود.

شرح تعهدات نهضت جهانی صلیب سرخ در آرایه خدمات بازپیوند خانواده

دیكادوليج، هماهنگ کننده امور حمایتی کمیته بین المللی صلیب سرخ با اشاره به همکاری بسیار خوب جمعیت هلال احمر ایران با کمیته بین المللی صلیب سرخ، گفت: «امیدوارم شرکت کنندگان در این دوره به صورت علمی با ابزارها و فرم های بازپیوند خانواده و جست و جوی مقفودان بیشتر آشنا شوند.» منصوره باقری، مدیرکل عملیات و برنامه های بشردوستانه جمعیت هلال احمر در این کارگاه به معرفی نهضت بین المللی صلیب سرخ، مأموریت های کمیته بین المللی، فدراسیون بین المللی جمعیت های صلیب سرخ و هلال احمر و نیز تعهدات نهضت در آرایه خدمات بازپیوند خانواده پرداخت.

در این کارگاه دو روزه مباحثی چون بازپیوند خانواده در زمان درگیری، بلایا و مهاجرت، آشنایی با ابزارها و فرم های بازپیوند خانواده، ردیابی از طریق چهره، درخواست جست و جوی مقفودان، پیام خانوادگی، سلامت، اظهار بازداشت، ثبت نام کودکان بدون همراه، درخواست بازپیوند خانواده، توافق نامه به علاوه بازخوانی تجربه های واحد جست و جوی در جنگ ایران و عراق و زلزله بم از سوی اساتید و متخصصان اداره جست و جوی بازپیوند خانواده جمعیت هلال احمر و کمیته بین المللی صلیب سرخ آرایه شده است.

شبکه جهانی بازپیوند خانواده

بازپیوند خانواده (RFL) برنامه ای در نهضت بین المللی صلیب سرخ و هلال احمر (RC/RC) است که شامل فعالیت هایی به منظور پیشگیری از جدایی افراد و ناپیدی آنها، جست و جوی مقفودان، برقراری مجدد و حفظ تماس بین اعضای خانواده و روشن کردن سرنوشت کسانی است که مقفود شده اند. کمیته بین المللی صلیب سرخ و جمعیت های ملی صلیب سرخ و هلال احمر با هم شبکه ای جهانی را تشکیل می دهند به نام شبکه روابط خانوادگی. این شبکه با کارکنان و داوطلبانی در سراسر جهان در دو سوی مرزهای بین المللی فعالیت می کند تا مکان افراد را کشف و ارتباط مجدد آنها را با اعضای خانواده ممکن سازد. این امر با رعایت اصول بنیادین نهضت بین المللی صلیب سرخ و هلال احمر محقق می شود. □

اراضیه زرگری «به پهنای صورت شان اشک می ریختند، وحشت زده و نگران

میان آن موج عظیم و میلیونی جمعیت گم شده بودند؛ بدون آنکه هیچ هم زبانی داشته باشند. مستاصل و درمانده با چهره هایی گریان اطراف شان را نگاه می کردند. بعدا فهمیدیم که اهل صربستان هستند. چند نفر از هلال احمری های طرح بازپیوند خانواده که انگلیسی بلد بودند تا متوجه این افراد شدند، با آنها صحبت کردند تا کمی آرام شوند. بچه ها به آنها اطمینان دادند که دوستان شان را پیدا می کنند. همین چند جمله کافی بود تا آرامش به چهره های نگران شان برگردد. آموزه های کارشناسان طرح بازپیوند خانواده بیشتر به صورت تجربی بود؛ بالاخره توانستیم آدرس شان را پیدا کنیم. مرحله بعدی رساندن گمشدگان به هم راهان و دوستان شان بود؛ پرسنل پرسنل دوستان شان را پیدا کردیم و آنها را به هم رساندیم. باورش نمی شد کسی این قدر پیگیر کارشان باشد، تا جایی که یکی از زائران صربستانی اربعین حسینی به بچه های هلال احمر گفت که تنها یک ایرانی می تواند این قدر مهربان باشد.»

اینها بخش کوتاهی از خاطرات جانشین رئیس سازمان داوطلبان هلال احمر از داستان های گمشدگان طرح بازپیوند خانواده است که برای نخستین بار در سال های اخیر، در مراسم اربعین امسال برگزار شد. طرحی که ۷۹۷ مهاجر و در راه مانده را به خانواده ها و هم راهان شان رساند و ۷۹۷ خاطره ساخت؛ وحید شفیع از آن روزهای پرهیاهو در میان جمعیت میلیونی زائران امام سوم شیعیان می گوید «از لحظه آشنایی تا زمانی که بدقه شان می کردیم همه برایمان خاطره است. آنها آرزوهای ما بودند که تبدیل به خاطره شدند. همه آرزو داشتیم به آنها خدمت کنیم و حالا خاطرات ما همین دعاها خیری است که در حق مان کردند.» طرح باز پیوند خانواده در راستای پیشگیری از جدایی و مقفودی افراد خانواده، حفظ پیوند و ارتباط بین خانواده، ایجاد ارتباط میان اعضای خانواده های از هم جدا افتاده و در صورت امکان بازگرداندن اعضای خانواده به یکدیگر و روشن شدن سرنوشت افرادی که مقفود شده بودند و در نهایت تلاش در راستای کاهش آمار مقفودان در تجمعات انبوه در شهرهای مقدس کربلا، معلی و نجف برنامه ریزی و امسال برای نخستین بار و همزمان با حضور زائران ایرانی اربعین حسینی در عراق انجام شد و نحوه اقدام آن به این صورت بود که مهاجرین و درماندگانی که مدارک هویتی آنان مقفود یا ارتباط شان با خانواده ها یا هم گروهی هایشان قطع شده را به نزدیکان و اقوام آنها برگردانند.

نخستین تجربه این طرح را سازمان داوطلبان و با مشارکت جمعیت خیریه امام رضایی ها در کنار کنسولگری ایران در ایام اربعین امسال انجام داد. کوهلت سن، ناتوانی جسمی، بیماری های اعصاب و روان، گرفتار شدن در انبوه جمعیت و مقفود شدن مدارک از اصلی ترین دلایل کمک گرفتن افراد مهاجر از تیم بازپیوند خانواده هلال احمر در آن ایام بود. ۲۵ نیروی داوطلب هلال احمر با همکاری ۵۳ نفر از بچه های فعال گروه مردم نهاد امام رضایی ها؛ قطعا نخستین تجربه با آزمون و خطا همراه است و می تواند بازکننده مسیری برای توسعه فرآیند در رویدادهای مشابه آینده باشد. اتفاقی که این روزها رقم می خورد. برگزاری کارگاه آموزشی بازپیوند خانواده توسط سازمان داوطلبان هلال احمر با همکاری کمیته بین المللی صلیب سرخ.

محمد نصیری در افتتاحیه کارگاه آموزشی بازپیوند خانواده که از بیست و هفتم تا بیست و هشتم بهمین برگزار شد با بیان اینکه آموزش و توانمندسازی کارکنان